

רבינו חננאל

אין מביאין דלתות אלא שוררים ותניא כוותיה דרבא. ואקשינן והרי מטה דיש בה כמה אגרופין ולא חשיב ליה ר' יהודה אהל ומכשיר לישן תחתיה בסוכה ודחינן שאני מטה דלגבה עשויה. כלומר הנסרין הנחנות עליה לישן עליהן על גביהן נחנות ולא תחתיהן. ואקשינן אי הכי שוררין נמי לגבן עשוין ושנינן שאני שוררים פעמים שהרועים נכנסים תחתיהם בצל מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים שנמצאו להם כמו אהל אי הכי מטה נמי מגינה על הנעלים וסנדלים ונדרחת זו ומשני רבא אלא שאני שוררים הואיל ומגינים על בני מעיים כסוכה שנאמר עור ובשר תלבישני ובעצמות וגידים תסוככני. איבעית אימא דרבי יהודה לטעמ' דאמר [סוכ' דיר' קבע בעינן והיא לה סוכ' קבע] ומטה דירת עראי ולא אתו אהלי עראי ומבטלי אהלי קבע והא ר' שמעון נמי דבעי סוכה דירת קבע וקתני מעשה בטבי עבדו של רבן גמליאל כו' ופליגי על ר' יהודה ואסיקנא בהא פליגי ר' שמעון [סבר] אתו אהלי עראי ומבטלי אהלי קבע ורבי יהודה סבר לא ר' יהודה ור' שמעון מפורשין בפרק הראשון אמר אביי רבי ור' יאשיהו ור' יהודה ובי"ש ור' שמעון ורבן גמליאל ור' אליעזר ואחרים כוליהו ור' סבירא דהוה סוכה דירת קבע בעינן. מצאנו כי עלי האילן נקראו שיחים דכתיב תחת אחד השיחים וכתיב וכל שיח השדה וכתיב בין שיחים ינהקו כמו שנקראו דברי תורה שיחה דכתיב והקיצות היא תשיחך: (פיס') [מתני'] הסומך סוכתו בכרעי המטה כשרה. אמר אביי לא שנו אלא מעמיד שנמצא מחזיק (ה) הסוכן אלא דר' יהודה בדבר שאין לו קבע ור"א בדבר המקבל טומאה אבל סיכך ע"ג המט' וכותלי המטה הן דפנות דברי הכל כשרה:

חשק שלמה על ר"ח

(א) נראה להלן סומך סוכתו בכרעי המטה וכן צ"ל אמר אביי לא שנו דברי ר"א אלא מעמיד שנמצא מחזיק הסוכן דברי ר' יהודה לא קבע וכו'.

כא: הישן תחת המטה

פרק שני

סוכה

ובעצמות

וגידים תסוככני. אף על גב דהאי קרא צלם כתיב כל שכן צהמה שכריסה למטה כעין אהל:

למדנו שעבדים פטורים מן הסוכה. ואע"ג דהאי מלות עשה

שהזמן גרמא אלטרין לאשמועינן דלא תימא דחייבין משום דכתיב תשבו כעין מדורו

כדלקמן בשילהי פירקין (דף כח:):

שאיין

על ידי המטה ורצי יהודה לטעמיה דאמר סוכה דירת קבע כן פירש צקונטרס לפי סברה זו מצינו למימר דפליגי נמי צקונטרס שצראש העגלה וגריס שפיר לעיל צפרק קמא (דף ז:): ולקמן בפירקין (דף כג.) צראש העגלה גבי פלוגתא דרצן גמליאל ור' עקיבא צראש הספינה צראש העגלה נמי פליגי והא דמודה רצן גמליאל צראש הספינה דכשרה היכא דיכולה לעמוד צרות שאינה מצינה דיבשה כדאמר ר' לקמן (ס' ע"ג) למטלטלת ע"י הספינה שאני ספינה לאורחא צהכי והשיבא קבע ע"ג דמטלטלת למאן דמפרש הכא טעמא דמתניתין משום דזר המקבל טומאה מכל מקום מודה הוא דפליגי נמי צקונטרס דדירת קבע תדע מדלא קאמר איכא צינייהו כגון שסמכ' צמידה תיבה ומגדל המחזיקים ארבעים סאה צלח שהם כוריים ציצע דלמאן דאמר לפי שאין לה קבע הכא נמי אין לה קבע דמטלטלת ולמאן דאמר לפי שמעמדה דזר המקבל טומאה הני כיון דצאץ צמדה טהורים דמתן פרק ט"ו דכלים (מ"ה) ומיניה קשה דלקמן (דף כג.) דפסיל ר' יהודה סוכה על גבי צהמה מאי טעמא משום דכתיב חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים סוכה הראויה לשבעה וזו אינה ראויה לפי שאין עולין לה צ"ט והשתא תיפוק ליה משום דמטלטלת ע"י צהמה ואינה קבע מידי דהוה אסומך צכרעי המטה וצירושלמי משמע דטעמא לפי שאין לה קבע שאין לה טפחים מן המטה עד לגג דהך פלוגתא דר' זירא ור' אבהו דהכא מתני לה צירושלמי צר' אמי ור' אבהו על שם שאין מכרעי המטה לסכך עשרה טפחים אמר ר' אבהו משום שאין מעמידין דזר טמא הא תני מעשה צירושלים שהיו משלשלין מטותיהן לפני חלונותיהן והיו מסככין על גביהן אין תימר משום שאין מעמידין על דזר טמא הא לית ליה טעמא אלא משום שאין מכרעי המטה לסכך י טפחים עד כאן ירושלמי ואומן של אנשי ירושלים היה עשרה מכרעי המטה לסכך והא דקתני מתניתין רצי יהודה אומר אם אינה יכולה לעמוד מעממה אסורה על יתדות כשרה אע"פ שאין מכרעי המטה לסכך עשרה לא חשיב

בקבר התהום. כלומר צספק קצר: דיש כמה אגרופין. מן החצלים לקרקע: נוהגין היינו. אלמא אהל עראי לאו אהל הוא: הואיל ואלגבה עשויה. לישן על גבה ולא תחתיה לפיכך אין לה שם אהל: ע"ל הרועים. שמכניסין ראשיהן תחת כריסם: להכי נקטו גבי מטה מנעלים וסנדלים דאמר ר' צצא צתרא (דף נה.) איזהו מטה של תלמידי חכמים כל שאין תחתיה אהל מנעלים של צעל הצית צימות החמה וסנדלים צימות הגשמים שנותנס שם כשהוא צא לשכב ולישן חולץ מנעליו ונותן תחת מותו אצל לתת תחתיה דצרים אחרים גנאי הוא לו שמרגיל צני הצית לשם^א: ע"ל בני מעיין. גג שדחה שלהן מגין עליהן: תסוככני. אלמא סכך קרי ליה: ואיבעית אימא. לר' יהודה מטה אהל היא אלא היינו טעמא דשרי משום דסוכה אהל קצוע הוא: ור"א אתי עראי ומבטל קבע. להסיר שם הסוכה מכאן: והא ר' שמעון דאמר נמי סוכה קבע (ה). דצעי ארבע' דפנות ואמר ר' צפרק קמא (דף ז:): ר' יהודה ור' שמעון ורצן גמליאל ור' אליעזר ואחרים כוליהו סצרא להו סוכה דירת קבע צעינן וקאמר צמתניתין לפי דרכינו למדנו שהישן תחת המטה לא יאל ידי חוצתו: משיחתו. לשון שיחת חולין ושמתה: מל"ת. חדמא אלג אורחיה דאזיל לאשמועינן שני דצרים שלמדנו הולך צלשונו דצזר שמוכל להצין צו דצזר חידוש דאי אמרת מדצרי לא שמעינן מינה שמתא שיחת חולין כריכה ליתן לצ ללומדה אצל השתא אשמעינן דצריך להטות און אף לשיחתן שאף היא סופה להצין צה דצזר תורה. מדצרי משמע דצרי תורה שהוא מתכוין ללמדן לתלמידים: צריכה צימוד. צריך לשומעם שימתו להן לצ: וע"הו. דצזר קל שצו: ברתני' בכרעי המט'. מטה שלמה: ר' יהודה אומר כו'. טעמא מפרש צגמרא: גב' שאין לה קבע. שמטלטלת על ידי מטה ור' יהודה לטעמיה דאמר סוכה דירת קבע צעינן: שמעמדה כו'. ואע"פ שלא למדנו פסול אלא לסכך הואיל ועיקרו של סכך אלו מעמידין הוא כאלו סכך דצזר המקבל טומאה: אב"ל סיכך ע"ל המטה. ולא סמך הסיכוך צכרעים אלא על גבי יתדות אצל כל דופני הסוכה אין אלא מטות משלשה דדצין לא פסיל ר' יהודה דהא לא גמרי' פסול מיניה לסוכה אלא לסיכוך חה לא הוא ולא מעמידו צפסולי' ולענין קבע נמי יש קבע לסיכוך: מתני'

בדבר המקבל טומאה הרי מעמידה בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה

בדבר המקבל טומאה אמר אביי גלא שנו אלא סמך אבל סיכך על גב המטה כשרה מאי טעמא למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע למאן דאמר לפי שאין לה קבע הרי יש לה קבע ומאן דאמר מפני שמעמידה